

સીરીન ફરહાદનો ગાયનરૂપી ઓપેરા
જેમાં

તમામ ઉમદી (૧૨૫) રાગરાગણીઓનો સમાવેશ
કરવામાં આવેલ છે.

ખનાવનાર

એક મહુમદીઅન “મુનશી”

તે

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

ઠક્કર કાલીદાસ નાનજી.

સીરીન ફરહાદના ઓપેરાને કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી સર્વે
પ્રકારનો હક્ક છપાવનારે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યો છે.

મુખ્યધી:

ધુનિયન પ્રેસમાં ન્હાનાબાઈ રસ્તમજી રાણીનાએ છાપ્યો છે.

સંવત ૧૯૩૭—સને ૧૮૮૧.

કીંમત ૬૭ આના.

સીરીન ફરહાદનો ગાયનરૂપી ઓપેરા જેમાં

તમામ ઉમદી (૧૨૫) રાગરાગણીઓનો સમાવેશ
કરવામાં આવેલ છે.

ખતાવનાર

એક મહુમદીઅન “મુનશી”

તે

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

ઠક્કર કાલીદાસ નાનજી.

સીરીન ફરહાદના ઓપેરાને કાયદા પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી સર્વે
પ્રકારનો હક્ક છપાવનારે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યો છે.

મુંબઈ:

ધુનિયન પ્રેસમાં ન્હાનાભાઈ રસ્તમજી રાંછીનાએ છાપ્યો છે.

સંવત ૧૯૩૭—સને ૧૯૮૧.

કીંમત ૬૭ આના.

ਸੀਰੀਨ ਕੁਰਹਾਏਕਾ ਆਪੇਰਾ.

ਆਪ ਪਹੁੰਚਾ. ਪਰਦਾ ੧—ਦਰਆਰ.

ਜਲਵਾਹ ਨੇ ਉਸਨੇ ਆਪਾ ਮੇਰਾ ਭੁ ਜਨਨਤਾ ਹੈ—ਰਹ.
 ਰਾਮੋਗੀਰ.—ਹਕਤਕੀਸਵਰੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੁਰਐਕ ਜਨਨਤਾ ਹੈ,
 ਆਪੇ ਮਾਂਹਘੀਨਕਾ ਹੁਰ ਰਾਹ ਧੁਨੇ ਪੈਛਾਨਤਾ ਹੈ;
 ਨਾਮ ਕੈਘਸਰੇ ਤੇਰਾ ਹੋਗਾ ਜਹਾਂਮੇ ਸਰਾਹੁਰ,
 ਮੀਸ਼ਮੇ ਨੀਘੇਰਵਾਂਏ ਮੇਰਾ ਭੁ ਜਨਨਤਾ ਹੈ;
 ਕੈਨ ਹੈ ਤੇਰੇ ਘਰਾਘਰ ਧੇ ਜਹਾਂਮੇ ਘਸਰੇ,
 ਖੁਲਕੁੰ ਖੁਲਕੁੰਕਾ ਰਾਹੀਨਰਾਹ ਧੁਨੇ ਪੈਛਾਨਤਾ ਹੈ;
 ਖੁਲਤਨਤ ਹੈ ਤੇਰੀ ਫੁਨਧਾਮੇ ਖੁਲੇਗਾਂ ਏ ਮੀਸ਼,
 ਭੁਨੇ ਸਕਸਮੀ ਤੇਰਾ ਫੁਕਮ ਧਾਂਹ ਮਾਨਤਾ ਹੈ.

ਤਕਰਕਾ ਹੋਤਾਹੈ ਐਸਾ—ਰਹ.

ਆਦਸਾਹ.—ਖੁਸਤਹਰੇ ਹੋਗਾ ਮੇਰਾ ਆਨੇ ਕਰਮ ਆਮ ਕਹੀ,
 ਗੰਢੇਕਾਂ ਹੈ ਮੇਰਾ ਆਪਸੀਸੇ ਧਨਆਮ ਕਹੀ;
 ਘੁਸਰੇ ਵਧਤ ਫੁੰ ਕਸਰਾਕੀ ਅਦਾਲਤਸੇ ਮੇ,
 ਘੋਹਰਾ ਆਖ਼ਕ ਹੈ ਆਲਮਮੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕਹੀ;

ਰੁਕ੍ਯਤੋ ਮਨਜਲਤੋ ਕਦਰੈ ਸਈਨਸਾਹਿ ਨਹਾਂਨ,
 ਹੁਕ੍ਤਕਿਸਰਮੇ ਹੈ ਨਰੀ ਮੇਰਾ ਖੰਨਆਮ ਕਹੀ;
 ਆਮੀਲੇ ਕਤਲਯੇ ਮਿਰੀਯ ਕਹੋ ਹੁਕਮੇ ਰਵਾਂ,
 ਝੋਲ ਆਦਮੇਨੋ ਅੰਮਝੀ ਮੇਰੀ ਸਮਸਾਮ ਕਹੀ;
 ਵਾਛੇ ਆ ਤਕਰਕਾ ਹੋ ਯੁਲਸਨੇ ਆਲਮਮੇਂ ਅਧਾਂ,
 ਯੁਲ ਕਹੀ ਯੁਨਆ ਕਹੀ ਯੁਲਯੁਲੇ ਯਦਨਾਮ ਕਹੀ;
 ਦੇਵ ਕਿਆ ਗੋਲ ਘੀਯਾਯਾਨੇ ਪਰੀ ਵਹਯੋ ਨਧੁਰ;
 ਸਯ ਮੇਰੇ ਸੇਦ ਹੇ ਸੇਹਰਮੇ ਦਰੈ ਦਾਮ ਕਹੀ;
 ਨਜਰ ਯੇ ਮੇਰੇ ਕੰ ਸੀਸਧੇ ਹੋ ਰੇਸਨ ਯੁੰਮਾਹੁ,
 ਝੋਲਜ਼ਰੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜੁਧੀ ਕਹੀ ਰਾਮ ਕਹੀ।

ਬੋਧਦਾਰ.—ਸੀਰਥੋ ਭੁਕਾਕਰ ਅਰਯਥੇ ਕਰਤਾ ਸੁਨਥੇ ਸਾਹਾਨਾ,
 ਯੇਕ ਸੋਦਾਗਰ ਯਤਾ ਹੋ ਯਾਹਿਰ ਕਹੋ ਉਸੇ ਯਾਨਾ।

ਯਾਦਸ਼ਾਹ.—ਸੁਨ ਐ ਬੋਧਦਾਰ ਯਾਤ ਥੇ ਮੇਰੀ ਨਲਦ ਅਯ ਤੁੰ ਜਨਾ,
 ਨੋ ਸੋਦਾਗਰ ਯਤਾ ਹੈ ਯਾਹਿਰ ਉਸਥੋ ਧਹਾਂ ਯਾਨਾ।

[ਸੋਦਾਗਰ ਧਾਯੋਲ ਲੇਨਾ ਹੈ ਤਥ ਯਾਦਸ਼ਾਹ ਸੋਦਾਗਰ ਦੇਖਕਰ ਗਾਤਾ ਹੁ.]

ਧ੍ਰੁਪਦ.

ਗਾਓਂ ਸਦਾ ਧੋ ਧਾਰ ਗਾਓਂ.—ਥੇ ਰਾਹ.

ਯਾਦਸ਼ਾਹ.—ਆਧੋ ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ ਆਯੇ ਤੁਮ ਯੁਯਸੇ ਕਹੋ ਨਰੀ,
 ਯੇਥੋ ਧਸਿ ਠਾਰ ਕਹੋ ਧਕ ਧਾਰ ਧਾਰ—ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ,
 ਆਯੇ ਯੋਲਾਧੀ ਧੁਕਾਰ ਤੁਮ ਧਲਕਾਰ ਧਾਲ ਧੁਰਾ,
 ਧਾਲੀ,—ਧਾਲੀ ਆਧੋ ਧਹਾਂ ਕਹਾਂਸੇ ਆਯੇ।

(५)

सौदागर.—सुनये जुनाय हाव मैरा आप कान धर,
 आया हुं मे धरानसे किलहाल सरयसर;
 अयहुल अजुन नाम मैरा है जहांपना,
 मुलकुंजी सैर करता हुवा आयाहुं धर;
 में भालके अरीदने आयाहुं धर जगा,
 दो तीन राज पाद में जगिगा अपने धर;
 या शोक दिलमे आपसे भालनेका मुजको राह,
 धरि लीये मैने आपको तकली दीया मगर.

पादशाह.—मुजसे धरिंकी कर युक्तार, बलारे मुजसे धरिं:
 धरिं शेरमे यही सुना में अक है अनय युलनार—
 बलारे मुजसे धरिं:
 उसका तुं मुजको नाम अता तुं तांकि हो दिलको करार—
 बलारे मुजसे धरिं:

सौदागर.—सुनये हजुर अै जहांपना जे कुछे है तुमने सुना,
 अरहक ये है सख्या जीयां केहता हुं सय नामो नीरा;
 धरानकी शैहनदी अक शीरीन उसका नाम है,
 और हुसने उसका अया कहुं गोया भिसल युलशम है;
 उसके हुसनेके सामने सरमीनदा है समशे कमर,
 हुरो परी अया अीन है उसके मुकाजील हों अगर;
 मुलकुं मुलककी औरतां के देजीयां अै जहांपना,
 लकीन कोर्ध धरिंके भिसल देजी नही अंदर जहां;

(६)

अधनाहने आपने हातसे धसिद्धा धडी है अमुतर,
रंग रपमें कुछ करके नै नकशा है नमकी पुर हुनर;

धस आतसे उलझतने किया आगः—राह.
आदशाह.—है है ये मेरे दीनको क्या अपकार हो गया,
सुनतेही नाम श्रीश्री गीरङ्गतार हो गया;
अप पिकली हुम है मेरे लोको दोस्तो,
लुनेसे अपये दीन मेरा प्येतर हो गया;
अप देपता अडा है क्या शापुर ७८६ कर,
मेरेही दीनको धसिकका आनर हो गया;
पीन श्रीश्रीके न होअंगा आराम मेरेको,
उलझतमे उसके दीन मेरा पीमार हो गया.

डोर्धिम है साकी अपार हवा.—राह.
शाहपुर.—कुछ गम तुं न आ औ शाह मेरे,
डोर्धि आन मेलाके भीलाखी तुने;
अप नताहुं मे धरान शेर,
डोर्धि मकर वो इनसे लेआखी उसे;
सौदागरका पिस पदल,
कुछ भाव लेनकर देआखी उसे;
और अप तसवीर आपकी पना,
किसी तौरसे नडे पताखी उसे;

(૭)

કુછભી હુતરસે જાકે અભી,
હરએક તરહાંસે લેઆજા ઉસે;
ધરિકકે કુંદમે ઉસકો ફરા,
અપ જાકે જાલદી લેઆજા ઉસે.

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૨—રસ્તા.

ફિરાતા હૈ હમે કાં કાં ચે કીસમતકા :—યે રાહ.
શાપુર.—હમારેકો યહાંસે અપ શહેર ધરાન જાતા હૈ,
જહાં જાકરેકે શીરીકો હમેં મંનજુર લાતા હૈ;
યહાંસે અપ કહાં જાઈ કે રસ્તા કોનસા હોગા,
અજાપ રસતમે આ પોંચા ન કિસકા આના જાતા હૈ;
તવકાલ તેરા કરતા હું ખુદાયા તું મુજે પોંચા,
તેરી કુદરતસે વાં જાકર મેરી મતલબકો પાના હૈ.

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૩—બાગ સીરીકા.

[સીરી અને સહેલીયા બાગમે ફીરી હૈ]

ચાદલીમે ચુટ કારી ચલોરી સહેલીઆં.—યે રાહ.
સીરીન.—બાગમે ફીરને ચલોરી સહેલીઆં,
દખેં ચલો યુજબરરી;
રંગ રંગીલે ફલ ખીલે હૈ,
સેર કરેં એક બારરી.

સહેલીઆં.—સુનયે હમારી ખાતકો રે સુનયે હમારી ખાતકો
 આયા એક તુજબર બની બોલતા પુકાર,
 સુનયે હમારી ખાત :
 ચીંજો અજુખાત બેચનકો લાયા,
 કોઈ ન ઉસકે સાતકો—સુનયે°

ચેડી રાહાશે.

સીરીન.—હારી ઉસકો સાત તું, (દો બખત.)
 કાં કાં હૈ તુજબર બલા દેખું એક ખાર—હારી°
 માલ આર અરખાખ ક્યા ક્યા અજુખાત, ..
 લાયા હે ક્યા આજ પો હારી ઉસકો.

[સોદાગર બાગમે દાખીલ હોતા હે આર શીરીન ઉસકો પુછતી હે.

શીરીન.—તુમ કોન કહાંસે આપ્પે આપ્પે હો
 ક્યા લાપ્પેહો તુમ કોન કહાંસે આપ્પે.
 માલ હે ક્યા ક્યા હમકો દીખાપ્પો,
 બેચન નેકે લાપ્પેરે—તુમ કોન કહાંસે°

સોદાગર.—સુનયે હમારી યુક્તગો કેહતા બસદ હું આરજુ,
 હલે કહું સખ રખર હોપે ફરક ન સરખમ
 ચીનસે આયા હું મે અખ લાયા હું માલ અજખ અજખ
 લાપ્પેક તુમારે હૈ ચે સખ દીખલાબી ખાલ ચે રખર
 દેખો ચે ક્યાહી ખુખ હે નેકે તુમે મરાયુલ હે
 સખ આપકે મોજુદ હે લેલો તુમે ચે નુખનુ.

શીરીન.—ચે હાતમે ક્યા છુપા લીઆ.

સોદાગર.—ચે દેખ હાત એ માહલીકા.

શીરીન.—ચે નીચે ક્યા તું ધર દીઆં.

સોદાગર.—કુછભી નહીં એ ખુબર.

શીરીન.—તેરેકો હૈ કસમે ખુદા.

સોદાગર.—મત દે કસમે એ દીલરખા.

શીરીન.—તખ તું મુતે જરા દીખા.

સોદાગર.—હરગીજ ન કર ચે ચુકતયુ.

શીરીન.—ધસ જાએસે જરા હોડા.

સોદાગર.—હજત ન મુજસે તુમ કરો.

શીરીન.—એક બાર મુતે દીખાઈદા.

સોદાગર.—હરગીજ દીખાઈ ના કયુ.

શીરીન.—બહેરે ખુદા મુતે દીખા.

સોદાગર.—ઈસમે નહી હે કુછ નક્કા.

શીરીન.—મત કર જુલમ એ પુર જક્કા.

સોદાગર.—ઈસકી ન કર તું આરજુ.

શીરીન.—ખીન દેખે તો નહીં રહું.

સોદાગર.—દેખું ચે દેખતી હૈ તું કયું.

શીરીન.—ઈતિના તો જોર રખતી હું.

સોદાગર.—એ ક્યા ક્રિયા એ માહર.

[સીરીનને તસવીર લેકર દેખના ઔર આસીક હોના.

સીરીન.—વા વા તસવીર ક્યા ખુબ બની હૈ અજબ,
બનીહૈ અજબ વા બની હૈ અજબ;—વા વા
ઘસિકે દેખેસે તો અબ મુજપે હુવા ક્યા ગજબ,
મૈને દેખી એ અબસ મૈને દેખી એ અબસ;
વા વા તસવીર ક્યા ખુબ બનીહૈ અજબ.

છોડદે ડરકી ખાત મીઆ.—એ રાહ.

સીરીન.—દીલ તો હુવા ખૈતાબ મેરા અબ દીલ તો હુવા ખૈતાબ,
ઘસિકે ઉસકે દીલ ચે મેરા જલ જલકે હુવા કબાબ;
તસવીર હૈ હૈ દેખતેહી જાન-હુમ્ બેકલ,
ખુદાકે લીએ એ સોદાગર મુજકું વહાં લે અલ;
તેરેહી બાઘસિ એ સોદાગર એક નજર દેખું,
એહસાં તેરા મરતે દમ તક કબી નહીં ભુલું—દી૦

બાબ ૧. પરદા ૪—રસ્તેકા મસખરા.

મસખરા.—સલામ અલેકુમ કહો અજુબે રખતે કુછ પેછાન,
મૈતો તુમકો ખુબ પૈછનું ઔર તુમતો હુવે અંબન;
જહાંકે અંદર બરબે બાલે છુડે ઔર જવાન,
હરએક મુજકો દેખ કેહતા મૈ હું આદમખાન;
ઉમર ચે મેરી સાત દીનકી હુમ્ હૈ યારો આજ,
માકે સીકમસે પૈદા હોકર તુમસે કરતા ખાત;

એક દીનકા યાદ હે તુમકો તુમ આર મે સખ સાત,
 એક હાકીમકે પાસ ખડે ચે સખ મીલકર સંગાત;
 ફીર ઉસને ઇનસાફ કરકે કેદ કીએ સખકો,
 નૌ નૌ મહીને કોટકી અંદર પુરે ચે સખકો;
 સાત દીનમેં ફીરકે યારો વોહી જુલાવેગા,
 હર હરસે વો સવાન કરકે હીસાખ લેવેગા;
 એસે અંજન હુવે અજુબે કીસકી નહી પેછાન,
 મે તો તુમારા બાઈ સગા હું સોચ કરો ઇસઆન;
 મૈરા વખત તો આખીર આયા જનતાહું ફીજહાલ,
 તુમેં સખ મુન્કો માફ કરના ખેડો તુમ ખુસહાલ.

—0—

ખાખ ૧. પરદા ૫—દરખાસ્ત ખસર.

ચોખદાર.—શહીનશાહ સુનએગા એ મહરખાન,
 કે સીશીકો શાહપુર લેઆયા યહાં.

ખાદશાહ.—કહાં હૈ વો શાપુર શીશી વો જન,
 ઉન દૌનુકો જલદી લેઆ બેઝમાન;

[સીશી ખાર શાપુર સખ આને હૈ ખાર ખાદશાહ
 લાજમ કરના હું આપની માનુકકી.

ખાદશાહ.—આવો આવો એ મહરખાન આવો,
 આવો આવો એ દીલજન આવો;

(૧૨)

તેરી ઇસ્કકી આતસમે જલતા,
મુજપે ખારીસ રેહમકા ખરસાઓ.

સીરીન.—મેરે નૈનુઆંકા તું હે તારા,
અપ્પ ગમ તું ન ખા ખંજરા;
દેખ તસવીર તેરી ઐ જાની,
મેં મીસલ હુઈ દીવાની;
ખીન દીદ નહી કુછ ગારા,
કુછ ગમ તું ન ખા ખંજરા;
તુમ પાસ મેરેતો આવો,
સીનિસે જરા લગ જાવો;
તુજ ખીના ન કીસે યારા;
કુછ ગમ તું ન ખા ખંજરા.

સખ મીનકે.—સાદી તુજકો ચે હોવે મુખારક અહા મેરે દીલદાર

ખતરે.—સાદી તુજકો

કુલહન હાંમે સીરીં મોતીકે જોશી, હોવે મુખારક યાર, ખતરે—સાદી
કુલહન રંગીલી ફુલા રંગીલા, વા વા અજબ ગુલજાર, ખતરે—સાદી
છોટે ખડે સખ કરતે હે ખુશીઆ, દેખ તુજે સરકાર, ખતરે—સાદી
આંદશી ગોરી હુરકે જોશી, તુજકો મીલી ચે નાર, ખતરે—સાદી
વસ્ત્ર હસીકા અંમે સાહ ખુશર હોવે તુજે હરખાર, ખતરે—સાદી

પા લુચું કર નેરી.—ચે રાહ.

બાદશાહ.—આસ આઈ બર મોરી યહાં સખ મીલ ગામ્મોને હોરી,
આસ આઈ બર મોરી.

ઉમેદ રાદીકી દીલથી મોરે આજ હુઈ સખ પુરી,
ધુમ ખુશીકી કથું ના મચાવે,
હમ રાખ—આહા હમ રાખ તેરે હજુરી—આસ૦

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૬—જંગલ ૧.

ફરહાદ.—હાલે દીલકા મૈં યહાં કીસ્મે બોલુંરે,
અપના કદરદાં નહીં કોઈ પાગ રે—હાલે૦
ફત્તર તરાસનેમેં એસા હું ઉસ્તાદ,
એક દમમે કહી કોહ ફૈફુરે—હાલે૦

—૦—

બાબ ૧. પરદા ૭—મહેલ.

કેવરેકે આઈ બહાર મુલે કેવડા મગાદે.—ચે રાહ.
હબસી.—તેરે મુખડપે જાગે બજહાર મુલે મુખડા દીખાદે,
કાલા કાલા મુખડા તેરા પીયારી,
મુજકો બતા એક બાર—મુલે મુખડા દીખાદે.
બુરકા તું મુખસે અપને ઉઠાદે,
ચેહરા તું કર ધજહાર—મુલે મુખડા૦

(૧૪)

ખીગેર દેખે હુવા દીવાના,
તેરેકો એ ગુલનાર—મુજે
ધસકકી આતસસે દીલ મેરા જાની,
જલકે હુવા અંગાર—મુજે
મુજકો જલજાનેમે હાંસીલ ક્યા હોગા,
હરગીજ ન કર તકરાર—મુજે

હબસી.—મુખડા તેરા કાલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા,
આંદસે હૈ આલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા;
કાલા કાલા રંગ પીયારી હૈગા સખસે આલા,
મેરે દીલકો ચાલા ખીખી—મુખડા તેરા

હબસન.—અલ નીકલ તું મુજે પીટે કરતા કીસ્સે ખાત.
હબસી.—નહી મે જાગી આલા ખીખી મુખડા તેરા
હબસન.—જાતા હૈ કે નહી તું જાતા માં ફીર એક લાત.
હબસી.—નહી મે જાનેવાલા ખીખી મુખડા તેરા
હબસી.—કાહેકો એ ખીખી સાહેબ જીતીઆં મારતે હૈ,
મેતો તુમારા આલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા.
હબસન.—ખુખ તુજે અજમાયા મેને તું હૈ સચ્ચા આસક.
હબસી.—હા મેરી ગુલલાલા ખીખી મુખડા તેરા કાલા.

આખ ૧. પરદા ૭.

કારીદા લાદે ખખર ચારકે આજનેકી.—યે રાહ.

શીરીન.—ક્યા સખખ અખ તલક લાયા ન કોઈ સીર નહી,
 ધરાકે ખાખસસે મેરે દિલકો જરા ધીર નહી;
 કખસે ગખ્ખે શીરકે લેનેકો ઉસી ચસમે પર,
 ફીરકે આખ્ખે ન કોઈ હાખ્ખે ક્યા તકદીર નહી;
 ક્યા કંઈ હાખ્ખે ધરા ફીકરસે હૈ દિલ હૈરાન,
 બહુદ આજને વૈસી ક્યા કોઈ તદખીર નહી.

હયાં ક્યું ખડા હીંદુસ્તાની.—યે રાહ.

સોહેલીઆ.—યે ક્યા હુવા તુજકો જાની ક્યું તું હુધહે હૈરાની,
 સીરકા ચસમા દુર હૈ યહાંસે, ધરા લીખ્ખે હુધ દેર જાની;
 ક્યું તું હુધહે હૈરાની,
 અક પહાડ ખીચમે આયા ખડાસા,
 ઉસે મરાહકી ન મીલતી નીરાની—ક્યું તું°

શાયર.—ધરા ફીકરસે દીલ ક્યું તેરા ખેજર હો ગયા,
 ખેડે ખીઠાખ્ખે દિલ અખ રંજુર હો ગયા;
 અક સીરકે ના આનેસે તુમ હોગખ્ખે ખફા,
 ગર દો ધડી લગી તો ક્યા ફીર ઉસે હો ગયા;

અસમા યહાંસે દુર હૈ તુમ સુનલો ચે કલામ,
 બાઝસકે એક ઢોહ બડા ખીચમે આ ગયા;
 ઉસ પહાડકે આનેસે ચે અસમા હુવા હે દુર,
 રસતા હે દુર ઈસલીએ કુછ અરસા હો ગયા.

સુન એ શાહજીન પીઆરે અરલાક.—ચે રાહ.
સીરીન.—સુન એ શાપુર બાત ચે મોરી કેહતી હું તુજકો,
 ઉસ અસમેકો પાસ સેહેરકે લાના હૈ કૌરન મુજકો;
 જ્ય વો અસમા યહાં આવેગા તખ હો મુજે આરામ,
 કોઈ એસા કોહકન હોવે કરે ચે મેરા કામ;
 કરે ચે મેરા કામ કે તોડ પહાડ વો ઈસ વખત,
 પહાડ વો ઈસ વખત કે તોડ અસમા હો ફીલવખત;
 અરે તાં હો મુજે આરામ—સુન એ.

સુન એ મોરે સજના જરા કાનદે.—ચે રાહ.
શાપુર.—સુન એ સીરી પ્યારી જરા કાનદે ચે મોરી બતિયાં,
 એક ફરહાદ કોહકન હૈ અપને સેહેરમે,
 વો હૈ સખકા ઉસતાદ તું જનલે;
 અગર હુકમ હો તો બ્રલા લાવું ઉસકો,
 બજાવે તેરા ચે ફરમાન રે;
 પહાડ તોડ વો અસમેકો લાવેગા ઈસ જ,
 જ્ય હો હુકમ ઉસકો ઉસી આનસે.

(૧૭)

બેત.

સીરોન.—ઐ શાપુર ન કુછ દેર અપ્પ તું લગા,
ઉસ ફરહાદ કોહકનકો જાનવી ખુજા.

શાપુર.—ખહોત અછા જાતાહું ઐ મેહેરખાન,
ખુજા ઉસકો લાતાહું ફોરન યહાં.

ખાખ ૧. પરદા ૮—જંગલ ૧.

તુજે મે સનમ બેવફા જાનતાયા.—યે રાહ.

ફરહાદ.—યે દુનયામે ના ચીજ ફરહાદ હું મે,
આર કોહકનકે ફંદમે એક ઉસ્તાદ હું મે;
વલે કોઈ કદરદાં નહી કોઈ મેરા,
ખસી ફીકરસે આહ નાશાદ હું મે;
હુનર ખુખ રખતાહું લેકીન કરે કયા,
વલે ગેરખાંહાંસે ખરખાદ હું મે;
ખુદાયા તુઈ મેરી રોજી રસાં હૈ,
હમેરાં તેરી મરજીપે શાદ હું મે.

આજ ગમકા હુવા આસકારા.—યે રાહ.

શાપુર.—ખખતકા બાઈ તેરા સીતારા,
આજ અંમકા હુવા આસકારા;

(૧૮)

અલતું ફરહાદ અપ્પ મેરે હમરા,
તેરા હુવા મેહલમે પુકારા;
શીરી સેહજદી હૈ એક મેહલમે,
ઉસકો કામ પડા એક આડા;
સીવા તેરે ન હોગા વો કીસસે,
હોગા વો કામ ખસ તુજસે સારા.

[અન્યા.]

—૦—

આપ ૧. પરદા ૯—આગ.

શીરીન.—યે અસમેકી ફીકરને યુજકો મારી,
લગા હૈ તીર મેરે દીલમે કારી;
યહાં જખતક ન આવેગા યે અસમા,
રહેગી દીલમે મેરે બૈકરારી;
ગયા શાપુર નહીં અખતક વો આયા,
યે કયું ઇતિની ધડી ઉસે ન યુજરી.

—

હમ જોગી હુવે હૈ મેહલમે.—પે રાહ.

શાપુર.—કોહકનકો મેં લેઆયા હું ઉસ કામકે લીઝે,
ફરમાઝે જખાંસે ઇસકો વો કામ અપ્પ,
જલદી કરે વો કામ યે ઇનઆમકે લીઝે.

—

(૧૪)

કયા મુસીબત ખેંચ કર.—યે રાહ.

શીશીન.—હાલે દીલ અપ્પ કીસતરાં તુજસે છુપાના ચાહીએ,
જસ સખખ તુજકો જુલાયાહે વા કેહેના ચાહીએ;
તોડકર ઉસ પહાડકો ઉસમે ખના તુ એક નેહેર,
ફીર નેહેર ઉસ અસમેસે યાંપર લેઆના ચાહીએ;
તાં મીલે સખ શેહરકે લોગુકો ઉસસે ફાએદા,
ધસલીએ ધસ શેહરકે અતરાફ ખતાના ચાહીએ.

ફરહાદ.—જન્મો દીલસે કરેં તેરા કામ કામ કામ,
તરફ પાહાડુકે અપ્પ હું મેં જતા,
દિલપે રખ મે અલા તેરા નામ નામ નામ;
પહાડુકો ફેડકે અસમાં લેઆગિ,
મેં તો હીકમતસે લા ઉસે ઠામ ઠામ ઠામ.

આખ પહેલા તમામ હુવા.

—૦—

આખ ૨. પરદા ૧.—જંગલ.

ફરહાદ—તેરા કપ વસ્ત્ર હો હાંસીલ મુજે અપ્પ એ અરે સીરી,
મરી સીરી મરી સીરી મરી સીરી મરી સીરી;
ખીગેર તેરે ચે કુનયામે મેરા જના તો મુસકીલ હૈ,
તુલખ કાલીખમે હુધ હૈ જાં મુજે એ મરી સીરી;

(२०)

तेरा जग दीद में देखा हुवाहुं तयसे दीवाना,
अप धनि आपुसे कां देखुं तुने अप अपै मेरी सीरीं.

सीपाई.—सुन अपै कोहकन पात ये मेरी अप तुं कान धर,
असमा तैयार हुवा के नही पाल तुं सरपसर;
मुजको महेलसे सीरींने अप मिल है धंधर,
पिला तुम उसी तराह सुनाउ न अपर.

इरहाद.—अप न महेलमे करदे तुं ये सीरींको अपर,
असमां सप तैयार है वो देखे आप कर. ..

—0—

आप २. परदा २—महेल.

सुन अपै मेरी राहजदी.—ये राह.

सीपाई.—सुन अपै पात दीलसे मेरी सुन अपै पात दीलये,
देहता हुं अपर ये जुनाप कीलअ नजर—सुन०
असमा वो सारा तैयार हुवा है,
देपीअगा आपुसे अपर अलीअगा उधर.

आज पाई खुसीकी नीसानी.—ये राह.

सीरीं.—आज में पाई खुसीकी नीसानी,
खुसीकी नीसानी खुसीकी नीसानी—आज०
असमां पना हुं देखुं में नके,
सुनके में तेरी जपानी—आज०

—0—

પાપ ૨. પરદા ૩—જંગલ.

સીરી.—તુજકો રાખાસ મેં ક્યું ન પોતું રે,
 દીલકે મકસદકો જો મેં પાઠિરે—તુજકો
 અજબ હીકમતસે અસમાં તું લાયા,
 તેરી શીફત ક્યું ન ગાઠિરે—તુજકો
 માંગ તું અપ મુજસે ડ્યા માંગતા હૈ,
 મકસદ તેરા મેં ખર લાઠિરે—તુજકો
 હીરે વો મોતી લાલો જવાહીર,
 ચે સખ તુજકો દીલાઠિરે—તુજકો

અગર ગફલતસે ખાજ આપદ જફાકી.—ચે રાહ.

ફરહાદ.—નહી ઈનઆમકી દીલમે હવસ હૈ,
 ફકત દીદાર તેરા મુજકો ખસ હૈ;
 ન લાલો હીરે મોતી મુજકો આપ્પે,
 તેરેહી વસ્લકી મુજકો ગરજ હૈ;
 મૈને યે દીલ ચે તેરા ખુશ ક્રિયા હૈ,
 મુજે ખુસ કરના ચે તુજપર ફરજ હૈ.

યેતો મજનુખ હોગા દીવાના—ચે રાહ.

સીરી.—તું યે હો કરકે ઐસા સીઆના,
 જાકતા ક્યું હૈ તું મીસલે દીવાના;

(૨૨)

તુને મુજકો નહીં કુછ પૈછાના,
મુસકીલ હોગા તેરા યાંહાંસે જાના;
લે યે મજદુરી ખનજ સીઆના,
મત યે ઇસ્કકા કરતું બહાના;
ગર યે શાહા સુનેગા અફસાના,
તેરા છોડગા નૈ વો નીસાના.

યેહી રાહ.

ફરહાદ.—છોડ સીરીન યે મુજકો ડરાના,
તેરે પીછે મુઝે હૈ મરજના;
તુજ ખીના નર્હ હૈ મેરા દીકાના,
રહેમ આ તું જરા મુજપે જાના;
તેરી સુરતકા હુવા મે દીવાના,
ઇસ્કકા હૈ ચે દીલપર નીરાના;
તુજ સમેકા હુવા મે પરવાના,
અખતો લાજમ મુજે હે જલ જાના.

અલ ગોરીયુકે સાજન.—યે રાહ.

સીરીં.—હે કોઈ હાજર હૈ કોઈ હાજર જલદી તું આ,
ઇસકો ખાહીર લેજ—હૈ કોઈ હાજર
કોહકન યે મુવા દીવાના હુવા યે જો ખડા,
ઇસકો ખાહીર લેજ—હૈ કોઈ હાજર

(૨૩)

ધસિ આતસે ઉલકતને ક્યા આમ લગાદી.—યે રાહ°
ફરહાદ.—આસીક હું મે તેરા ઔર તલખગાર હું સીરી,
ધસિ ફંદએ ઉલકતમે ગીરકતાર હું સીરી;
સુરતકો તેરે દેખ તરસતા હે મેરા જી,
તરસાના મેરે દીલકો મે દીલદાર હું સીરી;
મેરેહમી ન કર મેરે ઔર જુલમો જકાયે,
ખેજુલમ તેરે ઈસ્કકા ખીમાર હું સીરી;
અખ વસ્લકી દાર યે તેરી મુજકો ખીલાદે,
તાં હોવે સક્કા ધાયલે દીદારકો સીરી.

અરી જોગન આ દરદકી.—યે રાહ.

સીરી.—અરે આ સીપાઈ તું ઈસકો લે જી,
યહાં પાસ જંગલમે જી છોડ આ;
યે દીવાના હૈ ખાત ઈસકી ન સુન,
લે જી તું યહાંસે ઈસે ખે સુખુન.

બાબ ૨. પરદા ૪ થા.—પહેલા જંગલ.

અરે જુલ જુલ સારારા.—યે રાહ.

ફરહાદ.—અજબ ધનસાફ ક્રિયા તુને મેરા અખ ઐ મરી સીરી,
ન આપા આફ તેરકો ખુદાકાબી અરે સીરી;

(२४)

कराकर काम मेरेसे और मेरा दीन लीया तुने,
 डीया पद हाव ये मेरा तुने अण्य मैं मेरी सीरी;
 जुदाघसे तेरे ये दीन तरुता हैगा कालीअमे,
 कहां अण्य दण्यने पाऊ तेरेको अण्य अरे सीरी।

—०—

आण्य २. परदा ५ भां—दरबार.

शीयाई.—सुनीअ जुनाअ हाव कहातो नही जाता,
 लेकीन हजुरसे कुछभी छुपाया नहीं जाता;
 अक सज्ज है गंगलमें धसिम उसका है इरहाद,
 लेता है नाम सीरी सुनाया नहीं जाता;
 गंगलमें सभी शहरा उठा धसकका उसके,
 सीरीये वा आसीक है अताया नहीं जाता।

आदशाह.—आत ये तेरी आत ये तेरी,
 सय में जनी अण्य तुं सुन मोरी लेकर आ उसको—आत०
 अण्य तुं ज उस ठार करना दर अण्य तुं पार—लेकर आ तुं उसको।
 रण भरल मोरी रण भरल मोरी—आत ये तेरी०

—०—

आण्य २. परदा ६ भां.—गंगल.

हमतो आसीक हुवेहे दीवाने.—ये राह.

इरहाद.—हमतो सीरीके हैगे दीवाने,
 जीना सीरी नही कुछभी जाने;

(૨૫)

ફીરાક ઊજરમે સીરીકે જાન જાતી હૈ,
ખીના ઉસકે ન કુછ સૌ મેરેકો બાતી હૈ;
યે રહ્યાદમે ઉસકે તલમલાતી હૈ,
ખીગેર પાનીકે મછલી જુ તરફરાતી હૈ;
રાત દીન હમતો ઉસકો પૈઝાને,
ખીના સીરી નહી કુછખી જાને;
ઉસકે ધરકને મુજકો ખનાયા દીવાના,
ઉસકે સમઝે હુસનકા હુવા મેં પરવાના;
મુજેભી હૈગા અપ્પ લાજુમ ઉસપે જલજાના,
વલેં એક ખાર ઉસે દેખ અપ્પ લો મરજાના;
હમકો લગતે હૈ અઝે વેરાને,
ખીના સીરી નહીં કુછભી જાને.

સીપાઈ.—અખતકા તેરે તારા અમકા અલ સીરીં ખુલાતી મેહેરખાનરે,
બહારે અલ સીરીં ખુલાતી મેહેરખાનરે;
સંગ તું મેરે અલ ઐ ફરહાદ,
અપ્પ ન દેર તું કર ઈસી આનરે.

રહાદ.—મુજે સીરીંને ખુલાયારે મુજે સીરીંને ખુલાયા,
એક ખાર નીકાલકર ફીર હૈ ખુલાયા;
દીલમે રહેમ ઉસકે આયારે—મુજે સીરીંને ખુલાયા.

બાબ ૨. પરદા ૭ માં—દરબાર.

અસર.—અરે આસીક કેહ તું તેરા નામ ડ્યા.

ફરહાદ.—મેરા નામ ફરહાદ હૈ બાદશાહ.

અસર.—બતા કોનસા હૈ વો તેરા વતન.

ફરહાદ.—મેરા મુલક હૈ ઈસ્ક દારૈ મહન.

અસર.—તેરૈ મુલકકા કોન હૈ બાદશાહ.

ફરહાદ.—હૈ મુલ્તાં મેરા ઈસક જીલ્લે ઈલા.

અસર.—તેરૈ મુલકકે રાહકા હૈ નામ ડ્યા.

ફરહાદ.—હૈ નામ ઉસકા મુન ઈસ્ક આ બાદશાહ.

અસર.—તેરૈ મુલકકે યોગ ખાતે હૈ ડ્યા.

ફરહાદ.—વો ખાતે જીગર ખુંન ઔર આ હવાહ.

અસર.—તેરા મુલક કૈસાઈ આબાદ હૈ.

ફરહાદ.—હરએક મરદ વ જન વાંકા ફરયાદ હૈ.

અસર.—તેરૈ મુલકમે કોઈ આવે ગનીમ.

ફરહાદ.—તો બેરાક વો હાર ખાકે ભાગે રજમ.

અસર.—ભલા કૈસી હૈ વાંકી ફૈજ ઔર જવાન.

ફરહાદ.—હૈ ખીસ્તાર ખુબ ઔર આહલે ફીગાં.

અસર.—વો હથયાર રખતેહૈ કૈસે સીપાહ.

ફરહાદ.—એક તેગે ફીગાં દુસરી નેજે આહ.

અસર.—વહાં યોગ ડ્યા કરતે કારીગરી.

ફરહાદ.—વહાં ઉલફત કરતે હૈ ઔર દીલખરી.

અસર.—હૈ ઉલફતમે સખ્તી ઔર જેહમત તમામ.

इरहाद.—है आसीकडो रहत उसीमे सुधाम.

असर.—तुं रहता है गमगीन क्युं दीन हुअ.

इरहाद.—मैं गमगीन रहता मया धस सीरी.

असर.—जला क्या तुं आसीक है सीरीका क्या.

इरहाद.—अ हां सद सुकर जते याके अुदा.

असर.—ये नाहक क्युं जन अपनी जाता है तुं.

इरहाद.—नहीं आसकामें तो होता है दुं.

असर.—अरे सीरी आस हंगी औरत मेरी.

इरहाद.—वो है मेरी मासुक और दीनगरी.

असर.—अरे कोह हाअर है अय जलदी आ,

धस कमजफके सरको देतुं उडा;

नही कुछये रफा है मेरा अतर,

अजय करता पातें ये अयर अयर.

शापुर.—जेहतर है भाई या रफो मुज्जार आप हो,

लेकीन अय धस गरीफके सरदार आप हो;

ये हैगा भेकसुर न कीसीका गुनाह किया,

गर भाईगे तो आह गुनेगार आप हो;

सयमें तुमारा नाम ये अद हैअगा राहा,

धनसाह कुछ करो के अय सरकार आप हो;

अदलेने अुन अुनके लेनेका है हुकम,

भेसर आ धसको भाई तो अदकार आप हो;

પુનરંગ તુમારે નૌસેરવાંભી તો હો ગમ્મે,
ઉતકે હી પેરવીયે અમલદાર આપ હો.

અસર.—વજીર ધસ વખ નસીહત તું મેરેકો જો ચે ના કરતા,
તો મેં બેરાક ધસકિ ખુનમે યે હાલ બરદેતા;
તુ અપ તદખીર કોઈ એસી નીકાલતા કે યે હો નાખુદ,
નહીં તો ધસકે તૈંઈ ખોલો યહાં ચે હું મે જર દેતા;
અરે આસીક તુ લે ચે જર ઔર સીરીકા ખીયાલ અપ છોડ,
નહીં તો જાનતાહૈ તું તોરેકો દમખખુદ કરતા.

કૌઆ જરા ખનસીઆ ખજાજારે.—ચે રાહ.

ફરહાદ.—ઓ ખીના સીરીં મોહે ન કુછ ચાયેરે,
દીલ તો ચે હૈ બેચેન ઓ ખીના સીરીં મોહે;
તોરે યે જરકો આગ લગાદે કિય મેં કરે યે માલ,
યે જુઆ મેરા હદ થઅરાઅરે.—ઓ ખીના.

ડ્યા કહે હાલત હમારી.—યે રાહ.

શાપુર.—સુનયે એક તદખીર નાદર હમ તુમે ખતલાતૈહૈ,
ખાખમે ફરહાદકે અસ તુમકો યે જતલાતૈહૈ;
તાં વહાં કે વાં ચે મર જાવે ન આવે યાં કબુ,
એસી હમ એક અકળ ધસ જાપર સુનો ખડવાતૈહૈ.

(२८)

असह.—ओलो वो तदणीर ज्या हैं नलद तुं नलीर करे,
 है रन मेरी ये तुमको नोके तुम करमातेहैं—सुनये
 ये पहाड नंगी पडा है आसमांसे नो लगा,
 धसके पाधससे हर ओके धनिसान नोहमत पातेहैं;
 और नो नो काइले मुलकुंसे आते हैं यहां,
 वाभी कंधं कंधं कोसुके कुय कर यहां पेआतेहैं;
 धसलीये हम कोल देते हैं धसीको धस तरांहे,
 तोड नो धस कोहको सीरीं धसे दीलवाते हैं.

आदशाह.—अनप तदणीर ये वाह तुमने कहीहै,
 मेरे दीलकोभी यारे अच्छी लगीहै;
 ओ आसीक तुं धस पातपर है ज्या राण,
 के नो पात झीलहाल तुमने सुनीहै;
 अगर धस पहाडको करेगा तुं नापुद,
 तो उस वक्त समय जन सीरीं तेरी है;
 अगर है तुं राण तो ले कोण देता,
 येही पात उपर नो तुने सुनीहै.

राम तोरे नामकी धुम मयाध—ये राह.

करहाद.—साहा तोरे पातको हमने सम्याध,
 नोके तुमने—नोके तुमने ये मुनको सुनाध—
 साहा तोरे पातको.

(३०)

डाल जे ये तुमने बुझको दीआहै,
 धससे न तुम झीरना भाई,
 सीरीकी आतीर सरपर ये मेने,
 नेहमत और सखी उठाई—साह तोरे०

आप्य २, परदा ८.—पहेला जंगल.

झरहाई —देआहुं तुने जयसे तेरी याद है सीरी,
 दील और जयांपर तेरी इस्माई है सीरी;
 उया नाम तेरा हैगा पीयारी मेरी जनी,
 झुरपान तेरे नामपर झरहाई है सीरी;
 है गाल गुलाबी तेरे आं होई है सीरी,
 और आंते जयां सीरीकी सय याद है सीरी०

आप्य २, परदा ८.—जंगल.

झरहाई.—धरककी आतसको आप्य दीलसे जुलड कीस तराई,
 आग दर्यामे लगी उसको जुलड कीस तराई;
 मैं मेरी सीरी में तेरे दीधका बुस्ताकहुं,
 आप्य दुआरा देखने तुझको में पाव कीस तराई;
 मां दीआकर तुने सीरी दीलतो मेरा ये गर्ह,
 आप्य तेरेसे मैं पीयारी दील छुडाई कीस तराई;
 वास्ते तेरे मेरेको ये पहोड है तोडना,
 ऐसे जंगलिकी में आप्य तनहा गीराव कीस तराई०

બાબ ૨. પરદા દ.—શીરીકા મહેલ.

સેદેશીઆં.—અરી સીરીં ચે બાત તું મેરી સુન,

વો ફરહાદ ખીઆરા આશીક તેહારા

ઉરપે યુજરા કયા સીતમ—અરી શીરીં ચે બાત તું મેરી સુન.

પહાડ તોડનેકો ભેળા હૈ ઉસેકો,

સાહને ચે કર કોલ બચન—અરી શીરીં ચે બાત તું મેરી સુન.

તોડ ચે પહાડકો શીરીં હું તુજકો,

ઐસા કીયે હૈ સુખન—અરી સીરીં.

ધસી કોલ ઉપર રાજી વો હોકર,

આશીક ગયા કોહકન—અરી સીરીં.

તેરીહી ખાતીર ઉસનેહી સરપર,

ખેઆ ચે રંભે મહેન—અરી સીરીં.

ડુખકર દીલમે મેરે તીરકા પૈકા ન રહા—ચે રાહ.

શીરીં.—તેરી કુછ કદર મેને આહ ન જાની ફરહાદ,

રેહ ગઈ દીલપે મેરે આહ ચે નીસાની ફરહાદ;

જેહમત ઔર રંભ મુસીબત પે ઉઠાકર પીઆરે.

ઔર મેરે પીછે તું કરતા હૈ જવાની ખરબાદ;

મુજકો લાજમ નહીં મૈં ઐસ કરું મેહલુંમેં,

ઔર તું જંગલુંમેં કરે શાર ફીગાંની નારાહ;

ખખ તું એક ઘોડા મેરે વાસ્તે લારી જલદી,

તાંકે મૈં જા ઊસે દેખને જાની હો સાદ.

બાબ દુસરા તમામ હુવા.

આખ ૩. પરદા ૧—જંગલ.

સીરી.—ક્રિયા યહાં તું કર રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન,
 નામ સીરી લે રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 દેખ ઐ ફરહાદ તું મેરી તરફ કરકે નજર,
 બેખબર ડુંડું હો રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 દેખ કર તેરેકો ઐય ફરહાદ મેરા દીલ યહાં,
 હાથે કેસા જલ રહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 સીરી સીરી કરતા ડુંડું હૈ લે મે અખ આઈ યહાં,
 જીસકી ખાતીર મરરહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન;
 ઐ મેરે ફરહાદ પીઆરે દીલતો મેરા રાત દીન,
 યાદ તેરી કરરહા ઐ જાન મન ઐ જાન મન.

યે તો મજનુકે જૈસી આવાજ—યે રાહ.

ફરહાદ.—યે તો સીરીકે જૈસી આવાજ મેરે કાનુમે આઈ,
 ઐસે પહાડુંમે સીરી કહારે આવે કેસી તોરે પાસ.

સખીઆ તોરી નયની ઝુમકેદાર—યે રાહ.

સીરી.—ફરહાદ તોરી સીરી મૈ દીલદાર—આ ફરહાદ તોરી.
 ઇધર ઉધર તું ક્રિયા દેખતા હૈ,
 આ મે તેરી ધનવીજર—ફરહાદ તેરી સીરી.

तेरेही आतीर जंगलुमें आध,
छोडके सय धरपार—इरहाद तेरी सीरीं
नीचे पाहाडके दप में पडी हुं,
जलदी तुं आ यक पार—इरहाद तेरी
शाही में छोडके जंगलुमें आध,
करने तेरा दीदार—इरहाद तेरी

[सीरीको दपकर इरहाद जेहाम छोकर गीरता है ओ
सीरी उसको सोर गोद रपकर उसको हुमयार
करती है और उठाती है।]

उठो परभात समर ये श्री गनेस देवा—ये राह.

सीरीं.—अरे इरहाद उठीये मेरे जगरके जलनी,
सीनेसे लगायो अप्य करे मेहेरपानी,
दप तुमको में जेहोस होती हुं दीवानी—अरे इरहाद

धस आतसे उलकतने ज्या आग लगादी.—ये राह.

इरहाद.—तुं सीरीं है तो में तेरा भस्ताना हुं सीरीं,
तुं समआ है तो में तेरा परवाना हुं सीरीं;
तेरे हुस्नके पागको में दप हुं समस्त,
जुलजुलकी तराहु तेरा में दीवाना हुं सीरीं;
आगे ये तेरे समसे कमर हैगे समेसार,
मेली तो तुज दपके आधना हुं सीरीं.

સીરી.—તું મેરા જનો જીગર થા મુજે માલુમ ન થા,
 વુજમે ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા,
 તેરાહી ઇસ્ક મુજે ખેંચકે લાયા ધરસે,
 વુજમે ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા.

ખેચન સુત ન જાઓ મૈયાં—રાહ.

ફરહાદ.—સુત તું સીરી પીયારી મેરી સુત તું સીરી પીઆરે,
 દેખ મેં વુજકો હૈરત હુવા કૈસે તનહા આઈ યહાં,
 એસે જંગલ પહાડુ અંદર કૈસા મેં તું પાઈ નીસાંન.

સીરી.—સુત ઐ ફરહાદ પીઆરે મેરે સુત ઐ ફરહાદ પીઆરે,
 ઇસ્કમે મેરે તબા હુવા તું ચેરીસે સુત કર મેં ફરહાદ,
 ધોડે ઉપર સ્વાર હોકર આઈ ભટકતી મેં નારાદ.

ફરહાદ.—તું તો જાલીમ સખ્ત વ દીલ થી કૈસા રહીમ આયા યે વુજે,
 કામ મેરેસે લેકર વુને બદલાલ કર કાડીથી મુજે.

સીરી.—જાહીર વુજકો દુર ક્રિયાયા ખાતી ન દીલસે દુર ન થા,
 વો તો વુજે અજમાયા મેંને અખતો મેરે તું દીબ્રમે ધરા.

ફરહાદ.—નહીં નહીં યે ખાત ન માનું મુજકો ખુબ માલુમ હુવા,
 દેખ મેં કેહતાહું યે વુજકો ઇસપર તું અખ કાન લગાડ

सरत डीआ में तेरे आवींसे डिसकी तूं सुनाकरे आत,
ओतने आया सरत जे ये में तय तूं आधि मेरे पास.

इरहाद.—नहीं औ इरहाद दीजमें तेरे वलम ये गुजरा जेहुदा,
जलके मेंने सुनाये तेरा तयसे हुवा नील मेरा पुरा;
छिड़की आतरा लगी है तनमें गैरतने कीर जेरा डीआ,
आसोक पीआरा समे छिड़ने जेहु मेंये मेहुंमे किया;
छरी गैरतसे सुन औ पीआरे आछहुं में तेरे पास,
आज में यहासे कहीं न जल जेहुं नील देत तेरे साथ.

इरहाद.—आभी में तुजको नहीं रजुंगा पीआरी हो दीन सयर तूं कर,
पहाड ये तोडना थोडा रहा है सरतसे जतुं तुजको मगर;
आभी अगार में रजाहुं तुजको होवींगे अदनाम आपन,
छरी सयअसे पीआरी अय न धतना अय तूं मान सुअन.

सीरी.—अर पीआरे केहनेसे तेरे जतीहुं में औ इरहाद,
लेकिन ये काम आज सबी तूं पुरा करतां होवे शाद.

इरहाद.—जहोत अछा पीआरी सीरी अय तूं नहीं कुछ धमराना,
आजके आज में पुरा करके आताहुं में कल जना.

सीरीं.—तेरी जुदाई मेरेको दुस्वार है इरहाद,
 अय्य छोडके जना तुने पेकार है इरहाद;
 अय्य तेरे जीना नहीं मैं पडगा,
 मेरे गलेका एक तुंछ हार है इरहाद;
 जिन तेरे नहीं कोई मेरा जन और जुगर.
 छसि पैकसीमें तुछ मेरा यार है इरहाद;
 अय्य जतीहुं जलदी तुम मेरे पास आधआ,
 अस जते जते छतिनीछी तकरार है इरहाद.

[जना सीरींका और अइसोसी करेंगे इरहादका.]

इरहाद.—मुने छोड सीरीं यहांसे गध है,
 डे जयभीको तान्न जयम दे गध है;
 ये दीन आनका कैसा नवेगा मेरा,
 मुने-दागली जरां नया दे गध है;
 मनमें मेरा काम करताया यारो,
 मुने और वेहसी अनाकर गध है;
 अय्यस मैंने कछुं छसको जनेको दीती,
 अरे आह मुनसे अता हो गध है;
 अय्यरा है ये अय्य तेरा पस्ताना इरहाद,
 तुं कर काम अपना वो सीरीं तो गध है.

બાબ ૩. પરદા ૨.

ફહું કયા ફલકકા સતાયાહું મેં.—પે રાહ.

બુઢી.—મેં બુઢી એક એ યાર મફારહું મેં,
જહાંમે કુટનીયુંકી સરદારહું મેં;
મેરે જૈસી કુટની નહીં કોઈ જહાંમે,
હરએક દાવમે એક અપ્યારહું મેં;
સભી બેલ બેલી મેં કુનીઆકે અંદર,
હરએક દાવમે સખસે હુસયારહું મેં,
કીસીકો રૂલાઈ કીસીકો હસાવું,
એસે કામુંમે ખુબ ખબરદારહું મેં.

—o—

બાબ ૩. પરદા ૩.—દરબાર.

સીપાઈ.—સુતએગા અરજ મેરી જરા આપ કાન ધર,
ફરહાદકી ખાત ફેહતાહું પે તુમકો સરખસર;
ફરહાદને પહાડ વો સભી તોડદાલાઈ,
ખાકીકા તોડ આજ વો અખ આવેગા ધધર;
અખ કુછ ધજાજ કીજીએ જલદી જહાંપના,
વર ના વો સીરીં જીતકે લેજએગા મગર.

—

બાળ બેઠકે તેર જુલા લારી—યે રાહ.

ખસર.—અખ કુછ તદખીર કરે ઐ વજરેરે,
 ઐ વજરેરે ઐ વજરેરે—અખ કુછ તદખીર
 અખતો યે સીરી મોરી લખવે,
 ઇસકે સખખ અખ તુમ દૌરેરે—અખ કુછ તદખીર કરે.

શાપુર.—સુન આપ સાહા યે અરજ હૈગી મોરીરે—સુન ઐ આપ
 અપને સેહેરમેં ઐક હૈગી કુટંગી,
 વો હૈ આલાક અજબ જુડીરે—સુન ઐ આપ સાહા
 કામ વો ફરહાદકા પુરા કરેગી,
 ગરબે વો આવે હજુરીરે—સુન ઐ આપ.

ખસર.—અછા ઐ સાપુર ઉસ જુડીયાકે
 જલદી જુલા અખ જરેરે—
 સાપુર.—સુન ઐ આપ સાહા.

—૦—

બાબ ૩. પરકા ૪.

જુડી.—મોરે જોખનકી ગઈ સખ હાડ—બહારે મોરે જોખન
 જવાની ગઈ મોરે આયા જુડાયા,
 તનતો હુવા મીસ્લે ખાર—બહારે મોરે.

(૩૯)

હરકોઈ મેરેકો દીલસે યા માહતા,
જખકે મેંથી ગુલનાર—બહાર મોરે.
અખ ધસિ જઈફીમે અપ્પા હૈ બેલી,
કોઈ ન હોતા હૈ યાર—બહાર મોરે.

સાપુર.—તેરેકો અલ અરી બુડીઆ સહીનશાહને બુલાયા હૈ,
કે એક કામ સજ તર ધસિ વજત ઉસકે પૈરા આયા હૈ;
ન કર અખ દેર તું અલ જલદી તેરે ખીન કામ ન હો કીસ્સે,
ઈસી બાઈસ તેરેકો મૈને યે સગ આ સુનાયા હૈ;
અગર યે કામ તું કરૈગી તો ઈનઆમ ખુબ પાવેગી,
તું કર જલદી ન કર તકશર યે તેરા કામ આયા હૈ.

બાબ ૩. પરદા ૪.

સાપુર.—સહીનશાહ સુનયે તુમ ઐ મેહરબાન,
મેં બુડીઆકો લેકરકે આયા યહાં;
ઈસે અખ જખાંસે તુમ ફરમાઈએ,
કે વો કામ ફરહાદકા બેગુમાં.

જે તુંઈ મુલન—યે રાહ.

અસફ.—સુન તું ઐ બુડીઆ સુન તું ઐ બુડીઆ તુજકો યે બેલું,
' રાને જો દીલકા હૈ મેં તુજસે બેલું—સુન તું.

(४०)

अक आसीक है सींसीका नाम उसका इरहाद,
 कोछ तरकीबसे मारते तुं उसको—सुन तुं मैं खुदीआं
 हरअक मकरसे उसको तुं मारे,
 धनआम जेहद—धनआम जेहद दीलाडि मे तुंको—सुन तुं०

अरे लाल देव—ये राह.

खुदी.—साहा कुछ तुं दीलमें न आ आपने गम,
 में इरहादको मारे खुदाजी कसम;
 कसम आके केहतीहुं में ये सुजान,
 तुम देजा में किया करतीहुं मकरे इन.

आप उ. परदा प—जंगल.

खुदी.—कोछ धडीभरमें में इरहादको न मारतीहुं,
 जले दुनआसे उसका नाम में न कहाउतीहुं;
 में वो कूटनी हुं जमानेमें न होगी कोछ,
 सचही केहतीहुं नहीं लाइ जरा मारतीहुं;
 आप में नतीहुं वहां न ये वो इरहाद होगा,
 और वहां मकर वो करतीहुं जे में मारतीहुं.

आप ३.—जंगल.

अरेरे सुं यधुं पंधु माहरा.—ये राह.

पुढी.—अरेरे या प्पुदा ये है झा गजप,
 मेरीरे जनपर हुवा झा अपस;
 अप मे किया कई उहां नजरे,
 न तो जेहेर पाके भरनजरे;
 अरे झा कलक ये कया तुं प्रीआ,
 मेरुपे रहेम न कुछ तुं कीया;
 अनप तुं कीया ये जुलमो नका,
 अरेरे हाअरे अरे या प्पुदा;
 जेगेर तेरे आह औ सीरीन अप,
 ये जना मेरा अपस है अपस.

राधा तोले आलन मोटे गोण.—ये राह.

कुरहाद.—पुढीआ उधुं तुं राती है मोक पोड,
 सीरपे तोरे दुःप किया पडा है मुनसें तुं केह मुक छोड—पुढीआ.

पुढी.—झा हाल कहुं में तुनको सीरीने दगा प्री मुनसें,

कुरहाद.—झा दगा है उराने किया.

पुढी.—में तुनसे कहुं झा बधा,

ફરહાદ.—બોલ બોલ જરા તું મુજસે,

બુઢી.—સીંચીને દગા કી મુજસે,

બુઢી.—મેં તો સીંચીકી હુંગી દાઈ,

ફરહાદ.—ક્યા દગા તું ઉસે પાઈ,

બુઢી.—હૈરે હૈરે મરી કુનીઆસે,

સીંચીને દગા કી મુજસે.

ફરહાદ.—દરદ ગમ જાન મન ઐ સીંચીં આ સનામ,

મુજકો છોડ મરગઈ ક્યા હુવા યે સીતમ;

ઐ સીંચીં ડાલગઈ તું મુજપે કોહું ગમ,

આસસે બેઆસ કર તું ગઈ બેરહમ;

તુજ ખીના જીવદગી મેરી હુધ અપ બસમ,

તેરેહી વસ્ત્રકી ઉમેદમે ઐ સનામ;

માત દે યા ખુદા મેરેકો ઈસહી દમ,

તાં મેરી સીંચીંસે જ મીલું હો બહમ.

બાબ ૩. પરદા ૬—મહેલ સીંચીંકા,

સીંચીં.—આપા નહીં ફરહાદ પિયારા આપા નહીં ફરહાદ,

દીલ તો હુવા નાંસાદ હમારા આપા નહીં ફરહાદ;

વાએદા ઉસને મુજસે કીઆયા,

કલ મે મીલું દીન શાદ—બલારે આપા નહીં

ખુઠી.—સુન ખાત યે મોરી સીરીરે—સુન ખાત યે મોરી.
 ફરહાદ પહાડસે ગીરકે મરાહે,
 કુછ ખાત ન હસને કીનીરે—સુન ખાત યે મોરી.

દારા દીમ દારા દીમ—યે રાહ.

સરી.—અરે હામ્મે અરે હામ્મે અરે હામ્મે અરે હામ્મેરે,
 અખ મે જાજ કીધર પાંઉ ગર દેખ નજર;
 હામ્મે હામ્મે ખુદા હામ્મે હામ્મે ખુદા,
 મેઝા કોહાકેન જાનો દીલકા મોહમ;
 કાં ગયા હામ્મે હામ્મે કાં ગયા હામ્મે હામ્મે,
 અખ મે જા ઉસકો આંખુસે દેખું જરા—અરે હામ્મે.

—o—

ખાખ ૩. પરદા ૭—કબરસ્તાન.

સીરી.—અફસોસ તુજે કબર યે કીસને સુનાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 એસા જો હાલ તેરા યહાં કીસને ખનાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 તનહા યે કબર ખીમ તુજે નીદ કું આઈ—કુછ ખોલા એ જાની,
 કીસ જાલીમે ખુનખારને તેરકો સતાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 કું સીરી ખીગેર તેરકો અખ એન પડા—હૈ એજાર તું હોકર,
 દીલ અપના તું માસુક એ સીરીસે છુડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
 મેં શતી ખડીહું યે તેરી કબરકે ઉપર—મેતાખ હુઈહું ધહું,
 અખ તાખાતવા દીલકી મેરે તુને ઉડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,

(૪૪)

હું એનસે સોતેહો જરા મુખસે તો બોલો—આરહાલ સખ ખોલો,
જસને યે તુ મારકો ને માઠીમે મીલાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ.

[કબરમેસે ગાતાહૈ.

ફરહાદ.—મેં તેરા મુસ્તાફહું આધખે,
ધસ્કકે દરયામે ગોતા આધખે;
ખાદ મુરદનભી ન અખ તરસાધખે,
ખાકસે અખ ખાક હો મીલનખખે;
દાગ દુરકત દીલસે અખ ધુલવાધખે,
હીજરકી સમસીર અખ નાં આધખે;
હીજરકી આતસકો ન સીલગાધખે,
રહેમકા ખારીસ તો આ ખરસાધખે.

તમામ હુવા.

